

ข้อเสนอแนวคิด/ วิธีการเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของ นางสาวจิตติมา ธาราภูมิ

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
ตำแหน่งเลขที่ 602

กลุ่มงานสิ่งแวดล้อม

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนนทบุรี

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนด้านการแก้ไขปัญหามลพิษ
ในจังหวัดนนทบุรี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนด้านการแก้ไขปัญหามลพิษ ในจังหวัดนนทบุรี	
1. หลักการและเหตุผล	1
2. บทวิเคราะห์/ แนวคิด/ ข้อเสนอแนะ	
2.1 บทวิเคราะห์/แนวคิด	2
2.2 ข้อเสนอแนะ	3
3. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	6
4. ตัวชี้วัดความสำเร็จ	6

ข้อเสนอแนวคิด/ วิธีการเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของ นางสาวจิตติมา ธาราภูมิ

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

ตำแหน่งเลขที่ 602

สำนัก/ ศูนย์/ สำนักงาน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนนทบุรี
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อม

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนด้านการแก้ไขปัญหามลพิษในจังหวัดนนทบุรี

1. หลักการและเหตุผล

จังหวัดนนทบุรีเป็นจังหวัดปริมณฑล ซึ่งรองรับการขยายตัวของความเจริญของกรุงเทพมหานคร มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านที่อยู่อาศัยและธุรกิจการค้าดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชนเมืองออกไปอย่างไร้ทิศทาง การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไม่สอดคล้องกับศักยภาพและขีดจำกัดของพื้นที่ ไม่คำนึงถึงคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว ทำให้ปัญหามลพิษ อาทิเช่น มลพิษทางน้ำ มลพิษจากมูลฝอยและของเสียอันตราย มลพิษทางอากาศและเสียง ฯลฯ ยังคงทวีความรุนแรงมากขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวทำให้จังหวัดนนทบุรี ได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2538) ซึ่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 มาตรา 60 ได้กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่ที่ได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ เพื่อรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ ให้ดำเนินการสำรวจ และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยจัดทำเป็นบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น รวมถึงทำการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานภาพมลพิษขอบเขตความรุนแรงของสภาพปัญหา และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับการลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ

ทว่าการดำเนินการแก้ไขปัญหาของจังหวัดนนทบุรีในระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่าการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับการบรรจุในแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดนนทบุรี เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากปัญหาอุปสรรคหลายประการ อาทิเช่น ไม่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหา ความต้องการของประชาชน พื้นที่ที่มีความเร่งด่วน ขาดการบูรณาการจากทุกภาคส่วน หรือไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ เป็นต้น ทำให้ปัญหามลพิษในสิ่งแวดล้อมของจังหวัดนนทบุรียังคงสะสมและทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในเอกสารฉบับนี้ ผู้ขอรับการประเมินได้เสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนด้านการแก้ไขปัญหาของจังหวัดนนทบุรี ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนด้านการแก้ไขปัญหาของจังหวัดนนทบุรี ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนต่อไป

2. บทวิเคราะห์/ แนวคิด/ ข้อเสนอแนะ

2.1 บทวิเคราะห์/ แนวคิด

จังหวัดนนทบุรี ได้ถูกประกาศเป็นเขตควบคุมมลพิษตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2538) ซึ่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 มาตรา 60 ได้บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ตามมาตรา 37 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่ได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษตาม มาตรา 59 จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้น เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ทำการสำรวจ และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีอยู่ในเขตควบคุมมลพิษนั้น

(2) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่ได้ทำ การสำรวจและเก็บข้อมูลตาม (1)

(3) ทำการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานภาพมลพิษ รวมทั้งขอบเขตความรุนแรงของ สภาพปัญหา และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับการลด และขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้น

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง และ วรรคสอง ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น”

ประกอบกับตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2547 กำหนดให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1) จัดทำแผนจัดการสิ่งแวดล้อมของจังหวัด แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

2) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวน กฎหมายว่าด้วยสวนป่า กฎหมายว่าด้วยเสียโฉยยนต์ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ ได้รับมอบหมาย

3) เฝ้าระวัง ตรวจสอบ กำกับ ดูแล ส่งเสริม เผยแพร่ บำรุงรักษา และระบบเตือนภัยเกี่ยวกับ ทรัพยากรน้ำในระดับจังหวัด รวมทั้งประสานการจัดทำแผนปฏิบัติการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4) กำกับ ดูแล การประกอบกิจการน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล และกิจการประปา

5) ส่งเสริม เผยแพร่ และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด

6) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

จากบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ดังกล่าว สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจังหวัดนนทบุรีจึงเป็นหน่วยงานหลักที่จะสนับสนุนการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงเป็นหน่วยงานประสานการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ ในระดับจังหวัดเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมใน ระดับจังหวัดต่อไป

2.2 ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การจัดทำแผนด้านการแก้ไขปัญหามลพิษของจังหวัดนนทบุรี มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน สามารถแก้ไขหรือบรรเทาปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ขอรับการประเมินจึงขอเสนอแนวทางในการจัดทำแผน ดังนี้

2.2.1 จัดตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษในระดับจังหวัด

จัดตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการฯ โดยมีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการฯ โดยเฉพาะเพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว ซึ่งคณะทำงานประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงาน ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และภาคประชาชน โดยมีสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นคณะทำงาน และเลขานุการคณะทำงาน ทำหน้าที่ด้านวิชาการ และเป็นฝ่ายเลขานุการ

2.2.2 จัดทำข้อมูลสนับสนุนการจัดทำพิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษในระดับจังหวัด ดังนี้

(1) ทบทวนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษของจังหวัดนนทบุรีที่ผ่านมา รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

(2) ทบทวนเหตุร้องเรียนด้านปัญหามลพิษของจังหวัด

(3) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และข้อมูลสถานการณ์สิ่งแวดล้อม คุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศ คุณภาพอากาศและเสียง ชยะมูลฝอยของเสียอันตราย อาทิเช่น ข้อมูลโรงงานจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ข้อมูลการจัดสรรที่ดิน อาคารชุดจากสำนักงานที่ดินจังหวัด ข้อมูลสถานประกอบการต่าง ๆ จากที่ทำการปกครองจังหวัด ข้อมูลสถานพยาบาล/โรงพยาบาลจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นต้น พร้อมนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประเมินประเด็นปัญหามลพิษในปัจจุบัน แนวโน้มของปัญหา พื้นที่วิกฤต และผลกระทบที่เกิดขึ้น

2.2.3 จัดการประชุมคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษในระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการฯ โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามข้อ 2.2.2 มาพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(1) จัดลำดับความสำคัญของปัญหามลพิษ

เป็นการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาด้านมลพิษที่ต้องดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาจากความรุนแรงของปัญหา ความยากง่ายในการแก้ไขปัญหามา ความสอดคล้องกับนโยบายหรือยุทธศาสตร์ ความพร้อมของหน่วยงาน และความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว

(2) วิเคราะห์และประเมินศักยภาพในการจัดการปัญหามลพิษของจังหวัด วิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการ

(3) กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษของจังหวัด

(4) กำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษของจังหวัด

2.2.4 ประสานหน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจัดทำแผนงาน/โครงการภายใต้กลยุทธ์และมาตรการที่กำหนด

2.2.5 จัดการประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณาบูรณาการแผนงาน/โครงการของทุกภาคส่วนเพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับเงื่อนไขของแหล่งเงินงบประมาณ พร้อมทั้งผลักดันแผนงาน/โครงการบรรจุในแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษของจังหวัด โดยระบุแหล่งเงินงบประมาณให้ชัดเจน ดังนี้

(1) โครงการที่มีความสำคัญ เป็นโครงการขนาดใหญ่และใช้งบประมาณสูงเกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณผ่านแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

(2) โครงการที่มีความเกี่ยวเนื่องระหว่างพื้นที่รับผิดชอบของหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเป็นโครงการที่ลักษณะคล้ายคลึงกัน สามารถประสานความร่วมมือดำเนินการกันได้ ให้พิจารณามอบหมายหน่วยงานส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบเป็นเจ้าภาพ และเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากงบประมาณจังหวัด

(3) โครงการที่มีความสอดคล้องตามอำนาจหน้าที่และภารกิจของแต่ละกระทรวง/กรม ให้หน่วยงานส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องพิจารณาเสนอขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรม นั้น

(4) โครงการที่มีลักษณะเป็นโครงการขนาดเล็ก ใช้งบประมาณน้อย หรือตอบสนองความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งโดยเฉพาะ ให้ใช้งบประมาณของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง

(5) โครงการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างเร่งด่วน อาจเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐวิสาหกิจหรือองค์กรเอกชนในพื้นที่จังหวัดได้

2.2.6 ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนด้านการแก้ไขปัญหามลพิษของจังหวัด

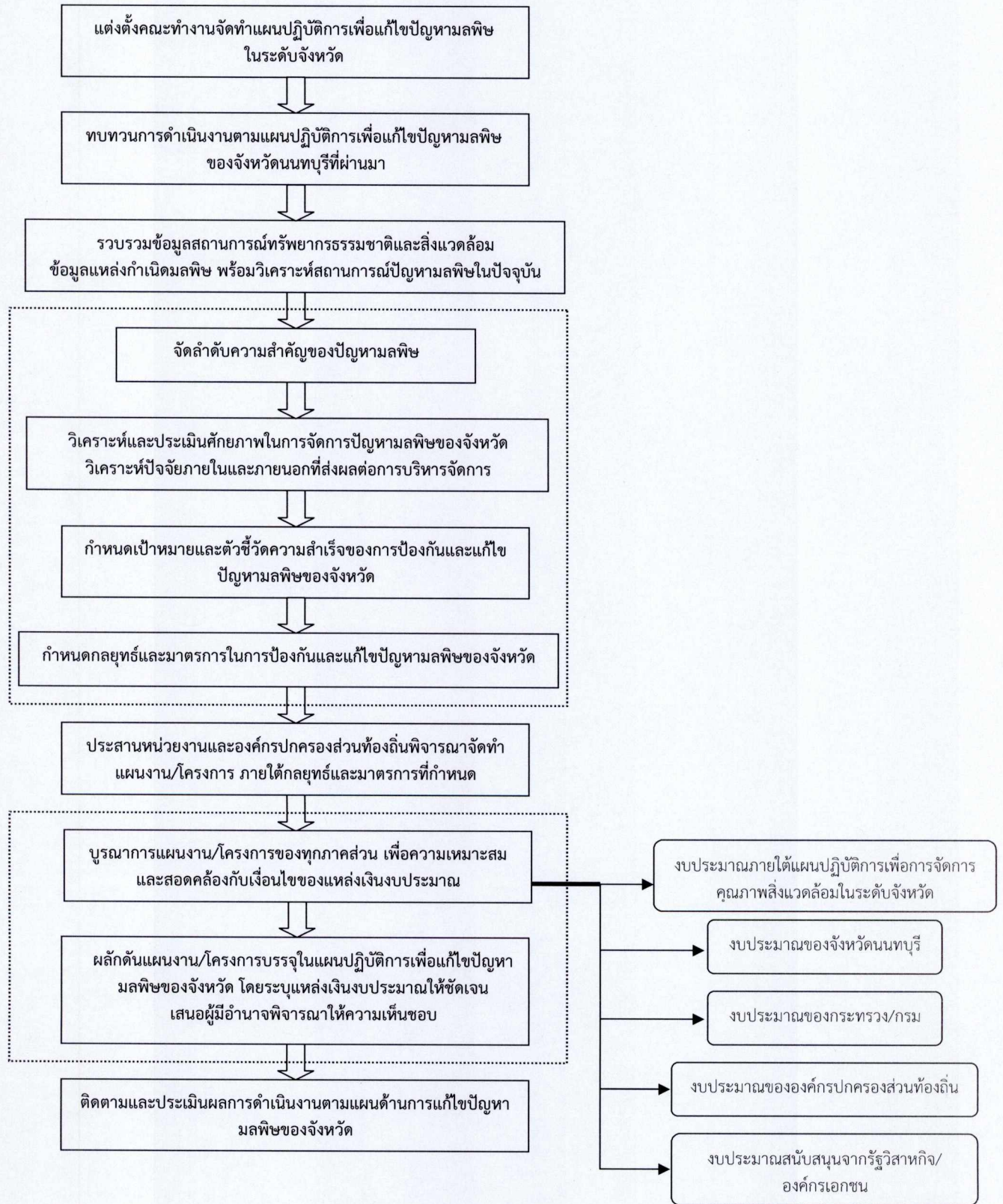
(1) จัดการประชุมหน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อชี้แจงแนวทางการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน พร้อมมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ให้หน่วยงานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษส่งให้จังหวัดเป็นรายไตรมาส พร้อมทั้งปัญหา/อุปสรรคที่ทำให้การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

- ให้หน่วยงานผู้ออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่ได้รับการประกาศเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ (อาคารประเภท ก) ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำของแหล่งกำเนิดมลพิษให้จังหวัด เพื่อรวบรวมไว้เป็นข้อมูลสำหรับประเมินสถานการณ์มลพิษของจังหวัดต่อไป

(2) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนนทบุรีดำเนินการติดตามตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 10 ของแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผนด้านการแก้ไขปัญหามลพิษในจังหวัดนนทบุรี



3. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

3.1 มีการประสานและบูรณาการทำงานเพื่อจัดทำแผนด้านการแก้ไขปัญหามลพิษร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานและเกิดความต่อเนื่องยั่งยืน


3.2 เกิดการบูรณาการงานร่วมกันในการติดตามผลการแก้ไขและบรรเทาปัญหามลพิษระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

4.1 แผนด้านการแก้ไขปัญหามลพิษในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

4.2 ร้อยละของจำนวนโครงการ/จำนวนงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

4.3 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินโครงการด้านการแก้ไขปัญหามลพิษในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรี

ลงชื่อ..... 

(นางสาวจิตติมา ธาราภูมิ)

ผู้เสนอแนวคิด

1 กรกฎาคม 2554

